

Uvod

Komunikacija je uslov nastanka i opstanka ljudskog društva. Pojam jezika obuhvata različite forme komunikacije: pisani, govorni (usmeni), facijalni, gestovni, pantomimski, umetnički... Dakle, sva sredstva komunikacije mogu se grubo podeliti na: verbalna i neverbalna. U verbalna sredstva ubrajaju se: govor, pisanje i čitanje, a u neverbalna uzdasi, hrkanje, mrštenje, nakašljavanje, treptanje, namigivanje, sleganje ramenima i sl.¹

Za umni i moralni razvoj deteta od velikog je značaja kako se razvija njegov govor. Ako se govor razvija pravilno, ono će prema svojim intelektualnim sposobnostima napredovati i sticati znanja potrebna za život. Lep i pravilan govor obezbediće mu normalno uključivanje u društveni život: prvo u zajednicu dece, a docnije u društvo odraslih. Negovanje kulture govora ima veliki značaj za dečji društveni život, za oplemenjivanje osećanja i vaspitanje volje. Prema tome, pravilan razvitak govora biće uslov za normalno školovanje i obrazovanje deteta, za njegovo vaspitanje i pravilno uključivanje u društvo.

S druge strane, nepravilan govor deteta, razne govorne mane i nedostaci (mucanje, tepanje, unjkavost, brzopletost, gramatička nepravilnost i dr.) biće velika smetnja njegovom umnom i moralnom razvoju. Tako dete neće pravilno napredovati u školi, izostajaće u učenju i sticanju znanja, biće izloženo potsmevanju okoline, zbog čega će se kod njega često razvijati negativne osobine karaktera, kao što su: povučенost, nedruželjublje, stidljivost, malodušnost i nesmelost. Izvesne govorne mane mogu kasnije biti velika smetnja pri izboru poziva, pravilnom odnosu prema drugom polu i stvaranju bračne zajednice².

Rano detinjstvo je od presudnog značaja za pravilan razvoj kod većine dece. Ako se u ovo doba pokloni dovoljna pažnja detetu, ako roditelji i okolina imaju pedagoško ophođenje, ako se ono pravilno govorno vaspita, osiguraće se njegov normalni govorni i umni razvoj. Nažalost, mnogi roditelji bilo iz neupućenosti bilo iz nedovoljne pažnje greše u ovom pogledu, šlo često ima štetnih posledica i dovodi do pojave govornih nedostataka kod dece. Zato i najveći broi govornih mana potiče iz ranog detinjstva. To nanosi ne samo štetu detetu, nego muti raspoloženje i sreću roditelja. Najlepši momenti roditeljske sreće, kada su od svog deteta čuli najdivnije reči „moja mama“ i „moj tata“ zamračе se brigom kad im dete počinje da muca, da tepa i nepravilno govori.

---

¹ Nešić, Blagoje, *Osnovi razvojne psihologije*, Jagodina, 2000, str. 123.

² Matić, V. Miodrag, *Govor malog deteta*, Beograd, RAD, str.2-5.

1. Teorijski deo

1.1. Govor

Govor predstavlja jednu od najznačajnijih ljudskih osobina. Razvije govora nesumnjivo i najviše razlikuje čoveka od ostalih vrsta u životinjskom nizu. Zahvaljujući govoru čovek može da izrazi, formuliše svoje potrebe, osećanja i misli; da ih saopšti drugima i da putem usmenog predanja ili zapisane reči preda potomstvu svoje zamisli, želje, shvatanja, nadanja i iskustva. Govor, dakle, omogućava čoveku da opšti sa ljudima, da održava i neguje društvene dodire, da prenese, sačuva svoja iskustva. Vrlo verovatno, da zahvaljujući govoru možemo ono što je jezički izraženo duže i da pamtimo. Značaj govora za čovekov društveni život i njegov lični život jedva da se može preceniti. Izgleda da sa razvitkom civilizacije usmeni govor i pisani jezik dobijaju sve veći značaj. Stoga je i primećeno da je naša civilizacija, civilizacija moderna čoveka, govorna civilizacija.³

Ako je to tako, onda je jasno da je neophodno govoriti o negovanju govora, o onome što se naziva govorna kultura. Jedno oruđe veoma važno, možda najvažnije za čovekov razvitak i uspon, mora se negovati da bi se pravilno upotrebljavalo. Na prvi pogled može izgledati nepotrebno, suvišno, da se govori posebno o govoru i negovanju govora. Može se činiti da je čoveku govor od prirode dat, da čovek može bez ikakva učenja da izrazi svoje misli, osećanja, potrebe i iskustva. Ovakvo shvatanje svakako da u osnovi pretpostavlja da je govor urođen i da se on razvija bez ikakvog ili sa vrlo malim učenjem. Nije teško pokazati koliko je takvo shvatanje pogrešno. Jedan stručnjak za pitanje nauke o jeziku navodi primer deteta, koje živeći iz gluvonemu majku nije progovorilo do sredine sedme godine. Kada je došlo u sredinu koja je normalno govorila, na prema tome, kada je podsticano na govornu aktivnost, s jedne strane, i kada su mu pružani uzori koje treba podražavati, s druge strane, onda je to dete veoma brzo progovorilo. Ovaj primer, kao i govor gluvih osoba, jasno ukazuju da se govor uči tj. - bez-učenja nema govornog razvitka. Isto tako, maločas navedeni primer kazuje da bi se govor učio da su neophodno potrebni da postoje podsticaji vz okoline u kojoj se živi, kao i uzori iz te sredine. Dakle, i za govor, kao i za svaku drugu delatnost, neophodno je potrebna određena motivacija da bi se govor učio. Bez potrebe da se govori nema ni učenja govora.

Možda će se primetiti da navedeni primer kazuje kako samo u prvim godinama života dete treba da ima prilike da uči govor i da bude podsticano da govori. Kasnije, kada odraste, kada je u sredini koja stalno govori, može izgledati nepotrebno da se

³ Vasić, dr Smiljka, *Govor vašeg deteta*, Zavod za udžbenike i nastavna sredstva-Beograd, str.1-5.

---- OSTATAK TEKSTA NIJE PRIKAZAN. CEO RAD MOŽETE PREUZETI NA SAJTU

WWW.MATURSKI.NET ----

[BESPLATNI GOTOVI SEMINARSKI, DIPLOMSKI I MATURSKI TEKST](#)

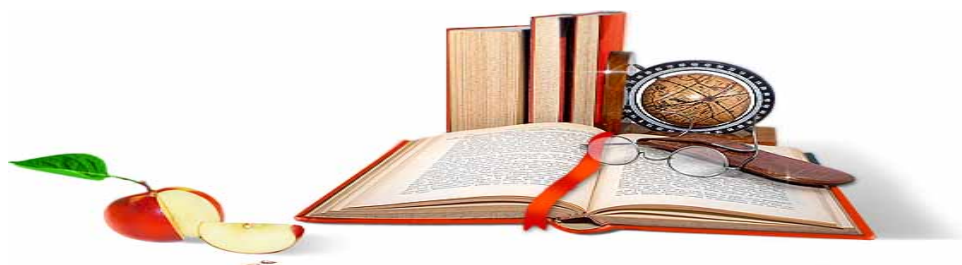
RAZMENA LINKOVA - RAZMENA RADOVA

RADOVI IZ SVIH OBLASTI, POWERPOINT PREZENTACIJE I DRUGI EDUKATIVNI MATERIJALI.

WWW.SEMINARSKIRAD.ORG

WWW.MAGISTARSKI.COM

WWW.MATURSKIRADOVI.NET

NA NAŠIM SAJTOVIMA MOŽETE PRONAĆI SVE, BILO DA JE TO [SEMINARSKI](#), [DIPLOMSKI](#) ILI [MATURSKI](#) RAD, POWERPOINT PREZENTACIJA I DRUGI EDUKATIVNI MATERIJAL. ZA RAZLIKU OD OSTALIH MI VAM PRUŽAMO DA POGLEDATE SVAKI RAD, NJEGOV SADRŽAJ I PRVE TRI STRANE TAKO DA MOŽETE TAČNO DA ODABERETE ONO ŠTO VAM U POTPUNOSTI ODGOVARA. U BAZI SE NALAZE [GOTOVI SEMINARSKI, DIPLOMSKI I MATURSKI RADOVI](#) KOJE MOŽETE SKINUTI I UZ NJHOVU POMOĆ NAPRAVITI JEDINSTVEN I UNIKATAN RAD. AKO U [BAZI](#) NE NAĐETE RAD KOJI VAM JE POTREBAN, U SVAKOM MOMENTU MOŽETE NARUČITI DA VAM SE IZRADI NOVI, UNIKATAN SEMINARSKI ILI NEKI DRUGI RAD RAD NA LINKU [IZRADA RADOVA](#). PITANJA I ODGOVORE MOŽETE DOBITI NA NAŠEM [FORUMU](#) ILI NA

maturskiradovi.net@gmail.com